

INFORMATION OM RISKER OCH SÄKERHETSARBETE VID GRUVÖNS BRUK

BillerudKorsnäs AB Gruvöns Bruks pappers- och kartongtillverkning förbrukar en stor mängd kemikalier. Några av dessa kemikalier omfattas av regler i Sevesodirektivet* som syftar till att minska risken för, och konsekvenserna av, allvarliga kemikalieolyckor. I direktivet anges att kommunen vart femte år ska informera allmänheten om de risker som verksamhetens kemikaliehantering medför (publ. senast i Vårt Grums nr 3, 2014).

KRAV I SEVESODIREKTIVET

Sevesodirektivet innehåller krav på verksamheter, kommuner och länsstyrelser.

- **Verksamheten** ska exempelvis utföra riskanalyser, ta fram handlingsprogram och interna räddningsplaner samt lämna detaljerade säkerhetsrapporter i olika sammanhang.
- **Kommunen** ska ta fram planer för räddningsinsatser och dessutom informera allmänheten om de risker företagets verksamhet medför. Informations-skyldigheten gäller även i de fall riskerna bedöms vara mycket små.
- **Länsstyrelsen** ska genomföra tillsyn. Senaste tillsynsbesöket på Gruvön enligt Sevesolagstiftningen genomfördes 2018-12-12. Protokoll från tillsynen kan begäras ifrån Länsstyrelsen Värmland. På deras webbplats finns mer information:

lansstyrelsen.se/varmland/foretag/miljo/miljofarligverksamhet/seveso-lagen.html

TÄNKBARA OLYCKSSCENARIER OCH RESULTAT AV RISKANALYSER

Metanol och terpentin är lättantändliga medan syre, natriumklorat och väteperoxid är oxiderande eller brandunderstödjande. De kan både orsaka bränder eller ge bränder ett explosionsartat förlopp. Skadlig rök från en stor brand skulle kunna driva in mot samhället. På samma sätt skulle en lossningsolycka eller ett haveri kunna leda till gasavgång från utrunnen klordioxid- eller ammoniaklösning och en viss mängd gas kan sedan driva in mot samhället.

Gruvöns Bruk har genomfört riskanalyser kring hanteringen av Sevesokemikalierna både i egen regi och med hjälp av specialiserade konsulter. Analyserna har sedan granskats av behöriga myndigheter.

Sammanfattningsvis bedöms riskerna för allmänheten vara mycket små tack vare hög säkerhetsstandard och ett stort avstånd mellan fabriken och kringliggande bebyggelse.

BERÖRDA KEMIKALIER

I tabellen listas de kemikalier som finns på Gruvön och som berörs av Seveso-regelverket.

Dessutom har klordioxid, ammoniak och väteperoxid tagits med trots att de hanteras vid för låga koncentrationer för att omfattas av reglerna.

Ämne	Gasavgång	Giftig/cancer framkallande	Frätande	Brandfarligt/brandunderstödjande	Miljöfarligt
Syre	✓			✓	
Natruimklorat				✓	✓
Metanol		✓		✓	
Terpentin		✓		✓	✓
Eldningsolja		✓			✓
Klordioxid	✓	✓			
Ammoniak	✓	✓	✓		✓
Väteperoxid				✓	

VÄL FÖRBEREDDA

Vid en inträffad kemikalieolycka är BillerudKorsnäs Gruvöns Bruk, som verksamhetutövare, skyldig att begränsa konsekvenserna för människors hälsa och miljö samt att samverka med den kommunala räddningstjänsten. Det finns en säkerhetsrapport som beskriver verksamhetens säkerhetsarbete och som uppdateras minst vart femte år. Den senaste rapporten lämnades till Mark- och miljödomstolen 2015-10-26.

Relevant personal och berörda entreprenörer utbildas om riskerna och ansvaret för hälsa, säkerhet och miljö i det dagliga arbetet. Övningar genomförs regelbundet.

Anläggningen är utrustad med gas- och brandlarm för att snabbt upptäcka risk för olycka och kunna larma. Om en olycka inträffar finns en egen räddningsstyrka på fabriksområdet. Om den inte räcker till larmas Räddningstjänsten Karlstadsregionen.

SÅ VARNAS DU OM NÅGOT HÄNDER

Vid svåra olyckor som kan hota människor eller miljö används varnings- och informationssystemet **Viktigt meddelande till allmänheten (VMA)** för att varna och informera. Systemet består av meddelanden i radio och TV och ibland utomhuslarm. VMA kan också skickas ut till fasta och mobila telefoner. Systemet består av:

Meddelande i radio och TV

Ett VMA sänds alltid i radio och TV. Räddningsledaren ger information om händelsen i **Sveriges Radio P4 Värmland**. Följ eventuella instruktioner och order från räddningstjänsten. Information publiceras även på **SVT Text sidan 599** och på kommunens webbplats.

Meddelande via fast telefon eller mobiltelefon

VMA kan skickas ut som talmeddelande fasta telefoner och som SMS till mobiltelefoner som befinner sig inom berört område.

Utomhuslarm

Varningssystemet som ljuder utomhus består av 4 500 ljudsändare som är installerade i de flesta tätorter, bland annat i Grums. VMA-signalen består av en 7 sekunder lång ton som följs av 14 sekunders tystnad. Detta upprepas under minst 2 minuter. När faran har upphört ljuder Faran över-signalen, som är en 30 sekunder lång sammanhängande signal.



VID VMA - GÖR FÖLJANDE

- SÖK SKYDD INOMHUS

Gå in i närmaste byggnad. Du är bättre skyddad inomhus än utomhus.

- STÄNG ALLA DÖRRAR OCH FÖNSTER

Stäng även dörrar mellan rummen.

- SLÅ AV VENTILATION OCH FLÄKTAR

samt stäng ventiler.

- FÖLJ SVERIGES RADIO P4 VÄRMLAND

eller text-TV för vidare information.

Varje kvartal testas VMA-signalen. Detta sker klockan 15.00 den första helgfria måndagen i mars, juni, september och december.

OM DET SKER ETT GASUTSLÄPP ELLER BLIR EN BRAND

Gaserna klordioxid och ammoniak känns igen på **starkt stickande lukt** som ger **sveda i ögon** och **näsa samt hosta** och **irritation i halsen**. Både klordioxid och ammoniak är irriterande i låga koncentrationer. Om du upplever detta ska du ringa SOS Alarm på 112.

Ett gasmoln eller brandrök följer vindriktningen. Titta efter en flagga i närheten för att kontrollera vindriktningen. Ta dig bort från gasmolnet eller brandröken genom att gå med vinden i sidan.

FÖR MER INFORMATION

Räddningstjänsten Karlstadsregionen

Räddningscenter Sandbäcken, 653 40 KARLSTAD
raddningstjansten@karlstad.se, 054-540 28 80

BillerudKorsnäs AB Gruvöns Bruk

Storjohanns väg 4, 664 33 Grums
mats.ganrot@billerudkorsnas.se, 0555-414 42

TILLSYNSMYNDIGHET

Länsstyrelsen Värmland

Våxnäsgratan 5, 651 86 Karlstad
varmland@lansstyrelsen.se, 010-224 70 00

*Sevesodirektivet är implementerat i svensk lag genom lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, Förordning (2015:236) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor, Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (MSBFS 2015:8).